

XXXVIII. évfolyam. * 7. szám.
Budapest, 1933 április hó 1.

MAGYAR SZÁLLODÁS ÉS VENDÉGLŐS.

A. M. N. MŰZEM.
NYELV OSZTÁLYA.

HOTELIER ET RESTAURATEUR DE HONGRIE
UNGARISCHER HOTELIER UND GASTWIRT

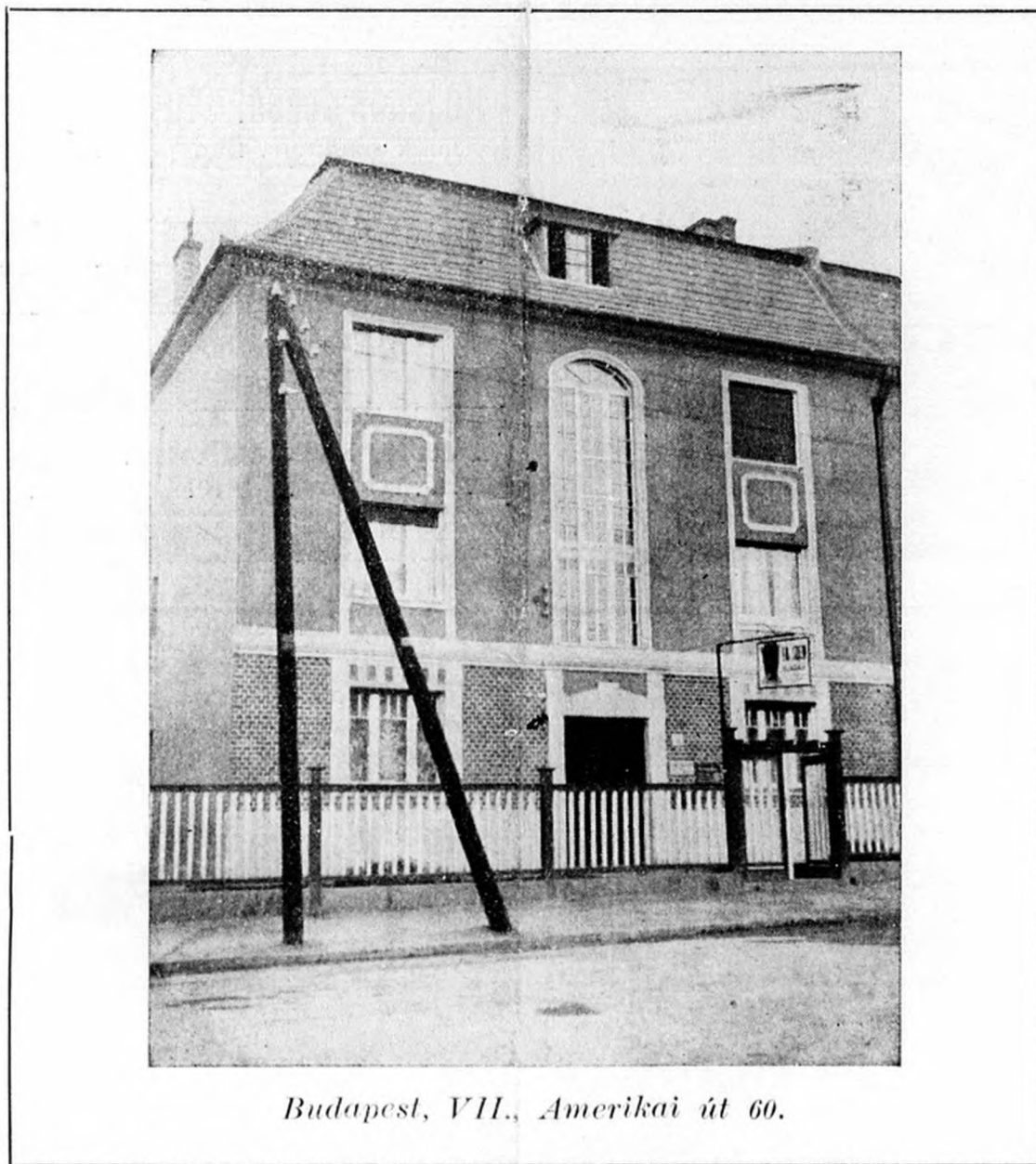
A BUDAPESTI SZÁLLODÁSOK ÉS VENDÉGLŐSÖK IPARTESTÜLETÉNEK, A MAGYAR SZÁLLODÁSOK ÉS VENDÉGLŐSÖK
ORSZÁGOS SZÖVETSEGENEK HIVATALOS LAPJA

SZERKESZTI:
REDIGÉ PAR:
BALLAI KÁROLY

Organe et propriété du Syndicat des Hoteliers et Restaurateurs de Budapest Organ und Verlag der Budapester Hoteliers- und Gastwirtegenossenschaft

SZERKESZTŐSÉG (REDAKTION): BUDAPEST, IX., LCNYAY UCCA 22. SZÁM TELEFONSZÁM; AUTOMATA 86-1-82

Az „OTTHON-ALAP”-ból, (amelyet az utóbbi években befolyt adományokból létesítettünk), vásárolt ingatlan, amelynek jövedelmét a péceli Otthon fönrtartá sára fordítjuk!

Budapest, VII., Amerikai út 60.

Gondoljatok Kartársaink a gazdasági harc elesett öregjeire és ki-ki tehetségéhez mértén támogassa az Otthon alapot!

POPPER MÓR ÉS LIPÓT RT. BORNAGYKERESKEDÉS
BUDAPEST-KÖBÁNYA, ELŐD UCCA 8.

TELEFON : *48-4-62. — ALAPITTATOTT: 1869. ÉVBEN.

Az 1922. évi szőlő és borgazdasági kiállításon aranyéremmel kitüntetve.

Olvassuk, terjesszük lapunkat!

Szerezzünk előfizetőket!

A mi naptárunk.

<p>1933 április</p>	<p>Az adóközösség tagjainak adóátalányuk befizetése.</p> <p>D. e. 10 órakor a békéltetőbizottság ülése az ipartestületben.</p>	<p>7 Péntek</p>	<p>D. e. 10 órakor Gundel János és id. Kommer Ferenc emlékéért ápoló asztaltársaság összejövetele Holub Rezsónél (IV, Kossuth Lajos uca 12.)</p>
<p>5 Szerda</p>	<p>D. e. 11 órakor a képesítőbizottság ülése az ipartestületben.</p> <p>D. u. 4 órakor az előjáróság rendes havi ülése az ipartestületben.</p> <p>Este 7 órakor Jóbarátok vacsorája Moós Györgynél (VIII, Szigetvári uca 27.)</p>	<p>12 Szerda</p>	<p>D. e. fél 11 órakor a képesítőbizottság ülése az ipartestületben.</p> <p>D. e. 11 órakor a segédvizsgálóbizottság ülése az ipartestületben.</p> <p>D. u. 4 órakor a vendéglősök szikvizgyárának alakuló ülése a Magyar Világ Étteremben (V, Vilmos császár út 68.)</p> <p>Este 7 órakor a Jóbarátok vacsorája Deák Sándornál (I, Ybl Miklós tér 9. Várkert kioszk.)</p>

Jégszekrények
or- és sörkímélő készülékek gyára és raktára

Klement András
Budapest, VII. Király u. 27 (udvarban)
Telefon: József 40-1-10

Állandó nagy rakár minden méretben. Kedvező fizetési feltételek. Olcsó ár. Jégszekrények pontos javítása. Kérjen árjegyzéket!

Lerakat: Debrecen, Hatvani u. 1.

Hegedüs József és Nagy Lajos géperőre berendezett asztalos üzeme. Szállodák és éttermek szállítója. Budapest, X., Füzer uca 22. Tel.: 48-6-39.

HEIM GYULA asztalos- és kádármester
faáru raktára
Budapest, VIII., Baross uca 10. - Telefon: József 41-4-02.

Steiner és Szimper
szobafestők, mázoló, dísz- és templomfestők
Budapest, IX., Üffői út 57.
Telefon: József 306-29.

Papírszalvéták: Herz és Bálint papíráru gyár
TÁL-, TOILETTEPAPIROK: Bpest VII, Kózsá u. 27 Tel. 39-6-93

DREHER **BAKSÖR**

Éz a hely a
Vendéglősök Beszerzési Csoportja Rt.
részére van fenntartva.

Közleményeinket csak a forrás megnevezésével lehet átvenni.
Cikkeket nem küldünk vissza!

MAGYAR SZÁLLODÁS ÉS VENDÉGLŐS

Az ipartestületi szék.

(i.) AZ EZÉVI KÖZGYŰLÉSÜNKÖN, a tisztújítás során, egy új testületi szerv vezetését is megválasztották: az ipartestületi szék elnökségét és tagjait.

Az ipartestületi reformról szóló törvény, amely az ipari élet adminisztrációjába több rendszert vitt, mint volt és egy új, nagyjövőjű, a fejlődés esirait magába rejtő intézményt is létesített, az ipartestületi széket.

Mi is hát az az ipartestületi szék? Mi a feladata, milyen eszközök állnak rendelkezésére hivatásának betöltésére?

Az ipartestületi szék feladata kétirányú: egyrészt a jó, a békés testületi szellem védelmével az ipartestület akcióképességének biztosítása; ezáltal a testületi belső élet fejlődésének elősegítése; másrészt az üzleti tisztesség megőrzésével az egymás közötti verseny szabályozása. Ahány feladat, annyi helyes és kívánatos törekvés, amelyekkel nemcsak az ipar színvonalának emelése, hanem művelői erkölcsi tartalmának fokozása is munkálthatók.

Vannak, hál' Isten nem nagyon sokan, akik az erkölcsi feladatok munkálását időszerűtlennek tartják, azt állítván, hogy a már leromlott gazdasági viszonyok közpette az ipari tevékenység ébrentartását is alig lehet biztosítani; e miatt az ipari élet anyagi vonatkozásai minden erőt fölemésztenek s így fölösleges ilyen helyzetben eszményi célokért, erkölcsi feladatokért áldozni. Azaz az ilyen gondolkodású kartársaink az anyagi vonatkozású célokat sorrendben elsőnek és föltétlenül tekintik, míg az erkölcsi vonatkozásúakat másodrendű feladatoknak ítélik, amely esetleg el is maradhat.

Nehéz meggyőzni ezt a nézetet valló egyéneket, mert ilyenek a maguk szűk látókörén túl nem igen látnak tovább és véleményük is inkább csak ösztönön, semmint gondolkodáson alapszik. Önzésükben pedig csupán a maguk érdekeinek istápolását várják a testülettől is anélkül azonban, hogy maguk a testület munkájában részt vennének. Pedig ha elemezni tudnák fölfogásukat, önmaguk is rájönnének arra az ellentmondásra, mely véleményük és gya-

korlatuk, eszelekvésük között van. Megvilágosodna előttük az, hogy még olyan anyagi vonatkozású ügyeknek is, mint amilyen az üzlet, meg van a maga erkölcsi háttere, hogy ne mondjam, alapja.

Ebből a lelkiségből ered az is, hogy a maguk üzletvitelében, már amennyiben azt öntudatosnak mondhatjuk, nem ismernek korlátot, viszont mások minden megmozdulására fölfigyelnek. Lám, nagyon hamar az ipartestületi szék egyik legfontosabb és gyakorlati szempontból is a legaktuálisabb feladatához: az üzleti tevékenység szabályozásának szükségességéhez értünk.

Ha az ipartestületi szék meg fogja tudni értetni és meggyőzni azokat a kartársakat, akik akár üzleti számítás nélkül, akár hibás számítás alapján oktalan konkurrenciát vagy az üzleti életben káros új szokást kezdenek, hogy ezzel az eljárással egyképpen ártanak mind maguknak, mind a többi kartársaknak, sőt az egész szakmának, akkor, ha józan üzlettemberszámba vehetők, bizonyára sietni fognak ezt a kétélű fegyvert elvetni, mert általa saját magukat is agyonsujthatják, tönkretelhetik. Ez csak igazán idő kérdése.

Gondoljunk csak vissza, ha *Bucsky* idejében lett volna ipartestületi szék, vajjon elfajulhatott volna-e az a felelőtlen, a más pénzét herdáló „a la carte menürendszer“ oly nagyon, mint ahogy történt? Bajaink bizonyára sok gyökérből nőttek ki, azonban ez a *Bucsky*-rendszer igen vastag gyökere bajainknak, amely egymagában is elégséges ahhoz, hogy az egészséges létet és gyarapodást megakadályozza.

A gazdasági válság élezi ki a helyzetet, hozza létre a harcot a fogyasztóért, a vendégért. A föllendülés éveiben ez a harc sokkal enyhébb, nem találkoznak nagyon kiélezett konkurrenciával. Ezért ugyan jobb időben is volna hivatása az ipartestületi széknek, most meg éppen szükség van rá, hogy a szék tagjai a maguk erkölcsi tekintélyével, amelyet tudással, tapasztalattal és önzetlen ipari-közéleti tevékenységével szereztek, a szolidaritás érzését megerősítsék, tanácsaikkal, magyarázataikkal, fölvilágosítólag törekedjenek a meggondolatlan üzletvitel ellen hatni, megértetvén, hogy kalkuláció nélkül

BORKERESKEDELMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Vezérigazgató: **Klaber Miksa**

Pincészet:
BUDAFOK, PETŐFI ÚT 16. SZÁM
Telefon: 69-6-98

Városi iroda:
BUDAPEST, V. ARANY JÁNOS U. 10
Telefon: 14-2-62.

Borközraktár és Borértékesítő Részvénytársaság

Petőfi út 10–12.

Budafok

Telefon: A. 69-8-01.

lehet konkurenciát kezdeni, de minden kalkuláció nélkül vezetett üzletvitellel nemesak másnak, hanem elsősorban önmagának okoz kárt és helyrehozhatatlan veszteséget, aki ily módon dolgozik...

Erköletesi feladatokat legjobb erköletesi eszközökkel munkálni, mint amilyen a meggyőzés, a tanítás, a példaadás stb. Lehet azonban eset, amikor ezek az eszközök hatástalanok, akkor a törvény nyomatékosabb eljárást is biztosít az ipartestületi széknek, a törvényes eljárás kezdeményezését.

Az ipartestületi széknek bizonyos vonatkozásokban népszerűtlen a feladata, sőt nagyon nehéz, mert a törvény működésüknek csupán keretét állapította meg. Ezt az üres keretet tartalommal magának az ipartestületi széknek kell kitölteni, feladatukat is az élet fogja mutatni, eszközeiket a gyakorlat fogja kiélesíteni, éppen ezért nagyon fontos, hogy kik azok, akik az ipartestületi széket realizálni fogják. Ha valahol, úgy ebben a vonatkozásban szükséges annak a mondásnak megtestesítése: megfelelő egyéneket az ipartestületi székbe. Közgyűlésünk, érzésünk szerint, jól választott, éppen ezért bizodalommal nézünk a mi székünk működése elé és hön óhajtjuk, hogy az mind eredményesebb legyen. Hogy így lehessen, annak az az első feltétele, hogy tagjaink föltétlen bizalommal legyenek iránta és nehéz, úttörő feladatuk munkálásában valamennyien támogassák. Így lehet hasznos és áldott intézmény belőle az egyesnek éppen úgy, mint a testületnek.

Turchányi Egon interpellációja az idegenforgalomról.

(St.) Az országgyűlés képviselőházának naplója nyomán részletesen ismertetjük Turchányi Egon képviselőházi beszédét.

Az interpelláció két kérdésből állott: 1. „Nem látja-e sürgősnek a kereskedelemügyi miniszter úr idegenforgalmi tevékenységünk alapos reorganizálását? 2. Ha igen, hajlandó-e azt a keresztyülvitel leghatályosabb módján, egy korszerű idegenforgalmi törvény hozatalával és mielőbbi benyújtásával biztosítani?”

Turchányi interpellációjának indoklásában kifejti, hogy mindkét kérdés megoldása haladéktalan *nemzeti követelmény*, nemesak a probléma kulturális és külpolitikai fontosságánál fogva, hanem azért is, mert az idegenforgalomból származó bevétel számos egzisztenciának új kereseti lehetőséget biztosít és az idegenforgalom valutaszerező kulesipar. Az exportunkat megakadályozhatják, az egyéni utazás — miként a divat — állami intézkedésekkel nem kormányozható.

A két kérdésben foglalt tétel közül az első bizonyítást igényel, az, hogy a mi idegenforgalmi tényezőink és szervezetünk tevékenysége alapos, komoly

és átfogó reorganizációra szorul. Amikor ezt megállapítja, *nem kívánja lebecsülni idegenforgalmi tényezőink eddigi munkáját ott, ahol az valóban jó és hasznos volt.*

Mielőtt a magyar idegenforgalom ügyének reorganizációját a célszerűség és módszeresség szempontjából bírálná, előbb igen alaposan és nagy felkészültséggel ismerteti a francia, olasz, német és osztrák idegenforgalmi szervek kialakulását, szervezetét, munkarendszerét és személyi részét és ezek alapján összehasonlítást tesz a magyar helyzettel. Majd a következőképpen folytatja:

„Az idegenforgalmi propaganda megoldását nálunk is, mint más országokban is, először egy nemzeti utazási iroda felállításával keresték. E célból a MÁV megvette a régebbi Idegenforgalmi és Utazási vállalat részvényeinek 99 százalékát és az Általános Beszerzési és Szállítási Vállalat részvényeinek 70 százalékát, amiből fuzió útján 1926-ban létrehozták az IBUSz-t, amelynek részvényeiből 80 százalék lett a MÁV-é. E vállalattal ekkor, valószínűleg abban a tudatban, hogy az idegenforgalmi tudomány fejlődésének olyan csúcsán áll, amelynél további haladás már el nem képzelhető, egy 25 esztendő szerződést kötött a MÁV. A szerződés 19. paragrafusában azt a kölesönös felmondhatatlanságra bázírozták. E szerződés kapcsán az *IBUSz különböző monopóliumokat élvez*, kitünő üzleti lehetőségeket vett birtokba a MÁV-tól. *De ezzel szemben, eltérőleg az osztrák példától, nincs kikötve, hogy mennyit tartozik a vállalat a monopóliumokból, tehát a közpénzekből származó jövedelmekből a nemzeti cél érdekében az idegenforgalmi propagandára fordítani*, hanem a 7. §-ban csak úgy általánosságban van körül írva, hogy „áldozatokat kell majd hoznia” a hasznából az idegenforgalmi célokra. Sem a brutto forgalom után ninesen kikötve egy kules, sem pedig egy összegszerű meghatározás nem szerepel, amely szerint a vállalatnak kötelessége volna kitünő üzleti lehetőségei és jogai birtokában az idegenforgalmi propagandát alimentálnia. Meg kell állapítanom, t. Ház, anélkül, hogy ennek támadó célzata volna, mert *célom semmi egyéb, minthogy ennek a nagy horderejű problémának tényleg gyors, okos és célszerű rendezése következze be, hogy az IBUSz nem fordított annyit az idegenforgalmi propagandára, mint amennyi kitelt volna tőle és még kevésbé tette ezt olyan mértékben, hogy érdemes lenne meghagyni ezeket a monopóliumokat az IBUSz birtokában oly körülmények között, mint amilyenek között eddig élvezte. A MÁV deficitess közülem, amelyből eredő jövedelmek kétszeres gondossággal kell hogy a nemzet érdekében használtassanak fel.*”

Turchányi beszéde további folyamán kifejti, hogy az IBUSz nem tudott megfelelni az idegenforgalmi propaganda követelményeinek, ezért a főváros és az államvasutak szintén saját kezdeménye-

zéssel kezdtek dolgozni. Ezáltal sokszor parallel akciók folytak, más oldalról pedig az idegenforgalmi kérdés körének egész szektorai maradtak üresen, megmunkálás nélkül. Ezért alkotta meg a kereskedelmi kormány az idegenforgalmi tanácsot. A tapasztalat azonban azt mutatta, hogy a „bizottság” nem alkalmas komoly kereskedelmi szellemű ügyek intézésére, még javított kiadásában sem. Példaképpen felhozza, hogy az 1933. évi utazási idényre a prospektusok, folderek, a plakátok és az egész idegenforgalmi szóróanyag tekintetében a Máv. már 1932 júniusában terjesztett elő kérést, de döntést az idegenforgalmi tanácstól csak 1933 januárjában kapott. Nincs tudomása róla, hogy az IBUSz 1932-ben prospektusokat bocsátott volna ki és hogy az 1933. évre megfelelő idegenforgalmi propagandára készülne.

A külföldi expozitúrák körül is tervszerűtlenség mutatkozik.

Szükségét látja idegenforgalmi szervezeteink átfogó reorganizálását, megfelelő törvény erejével kell biztosítani, hogy az idegenforgalmi versenyben korszerű fegyverzettel tudjunk küzdeni a többi ország erőfeszítései sorában.

Turchányi Egon képviselő interpellációjára

Fabinyi Tihamér kereskedelemügyi miniszter azonnal válaszolt:

Egyetért az interpelláló képviselővel, hogy az idegenforgalom fejlesztése egyik legfontosabb kormányzati feladat. Megismerésünk nagy politikai haszon is. Utal a francia ujságírók látogatására. Legnagyobb súlyt helyezi az ügynek céltudatos és gyakorlati felkarolására. Legyünk elismeréssel az intézmények iránt, amelyek eredményeket értek el és igyekezzünk jóindulatú kritika útján továbbfejleszteni azt, ami már megvan. Szeretettel és hozzáértéssel igyekezzünk továbbfejleszteni az elismeréseméltó szerveket, amelyek eddig működtek, ne kedvetlenítsük el őket, hanem célszerű szervezettel még eredményesebb munkára serkentsük.

Hivatkozik az elért eredményekre. Európai és amerikai napilapokban és folyóiratokban hirdetések, cikkek, közlemények és fényképek tettek közzé. A filmpropaganda szerény keretek között megindult. Az Idegenforgalmi Tanács a múlt évben 63.000 fénykép-plakátot készített. Az Államvasutak 1932-ben négyféle színes plakátot adtak ki, a folyó évben 12.000 plakátot fognak kiadni. Hasonló működést fejt ki a főváros. Az IBUSz a folyó évben 15.000 jamboree-plakátot adott ki, 100.000

FURST BERNÁT Budapest legrégebb és legmegbízhatóbb **művészügynöksége**
BUDAPEST, VII., HÁRSFA UCCA 40.

Sürgöncim: **Artistik Budapest.** Telefon: József 46-5-60
Cigányzenekarok, női zenekarok, jazz- és szalonzenekarok, énekes bázongoristák, artisták és táncművészek közvetítése. A Magyar Cigányzenészek Országos Egyesülete hivatalos közvetítő irodája. Irodai órák d. u 3-6-ig

darab általános jellegű prospektust, 50.000 darab jamboree-prospektust, az elmúlt évben pedig saját és más idegenforgalmi szervezetünk kiadványaiból összesen 232.000 darabot küldött szét. (*Turchányi: Az 1931. évi maradványokat!*)

Nem akarja a körülbelül 30 pontba foglalt adatokkal a képviselőház figyelmét most igénybevenni. Minden kezdeményezést, amely arra irányul, hogy jobbat, többet, szervezettebbet, racionálisabbat nyujtsunk, (*Rassay Károly: Zárolt pengőket kell felszabadítani erre a célra! Ez a legfontosabb!*) örömmel ragad meg. Személyes ambíciója az ügynek előbbrevitele. Nemzeti kötelesség és gazdasági létfenntartási érdek a maximumot nyujtani. Ha ebben segítőtársai vannak bárhol, — különösen, ha szakavatott segítőtársai — őket örömmel üdvözli; egyesült erővel szebb és még jobb eredményt fogunk kiküzdeni. Ehhez a törvény szekundér kérdés; a fontos az, hogy racionálisan járjunk el, meg nem felelő helyekre és célra ne adjunk ki pénzt, hanem azt a kevés pénzt, amely rendelkezésünkre áll, egy egységes, nagy, szerves program szerint a legproduktívabb célokra fordítsuk. Ebben az irányban a kezdeményezések megvannak és a szükséges intézkedések a legrövidebb időn belül meg fognak történni.

Turchányi Egon viszonválaszában: Köszöni a miniszter választát. Megnyugtatta, hogy a kereskedelmi miniszternek személyes ambíciója ennek a problémának megoldása. A felhozott adatok nem kápráztatják el. Ha ideje volna, kimutatná, hogy mily csekély válaszadó értékűek. Javításra való készségét és törekvését nem szabad vádaskodásnak minősíteni.

A válasz e része miatt kénytelen provokálnak érezni magát az IBUSz-ra vonatkozó állításban. Az IBUSz számszerűleg, összegszerűleg nem tett eleget kötelezettségének azokhoz a jövedelmekhez mértén, amelyeket monopóliumok útján a Máv-tól, szóval egy közintézménytől szerzett. Az IBUSz-nak a Mitteleuropaeisches Reisebureau (MER) érdekességgel kapcsolatban a Máv-val kötött megállapodását kifogásolja.

Mivel súlyt helyez annak igazolására, hogy ha a Ház előtt bármilyen kérdésben felszólal, nem tesz kijelentést kellő megalapozottság nélkül, így erre az IBUSz kérdésre is vissza fog térni.

A választ különben, tekintettel arra a megértésre, amellyel a miniszter felszólalását fogadta, tudomásul veszi.

Ifj. Rufferschmidt Károly
gőzüzemre berendezett sütődéje

Budapest, IV., Váci ucca 55. sz. Telefon: 84—0—42.
(Egész napon át friss sütemények)

**SZENT ISTVÁN
CSALÁDI SÖR**

1 1/2 literes zárt palackokban

a
**KÖBÁNYAI POLGÁRI
SERFŐZDE**

gyártmánya.

Kerthelyiségre, terraszra ki kell terjesztetni az italmérési engedélyt!

FUCHS OSZKÁR ü. v. PINCERÜGYNÖKSÉGI-IRODA, Budapest, VIII., Rákóczi-út 55.Ajánl: Szálloda, kávéház, étterem és vendéglő részére PINCÉRT, PINCÉRNÓT, SZOBAASSZONYT stb. helyben és vidékre.
Telefon: 32-4-59.

Fabinyi Tihamér kereskedelmi miniszter: Az alapkérdésben mindnyájan egyetértünk. Konzervatív kritikát kér. A hibákat tárjuk fel, azzal a szándékkal, hogy azokat megjavítsuk. Aki ebben az irányban vele adatokat közöl, nyitott ajtókat talál nála, mert hiszen az a legbecsületesebb szándéka, hogy azt, amink van, javítsuk, még jobbra tegyük.

Mi ujság külföldön?Irta: **Tábori Kornél.****A világ leggyorsabb vonatai.**

LÉON PONDEVEAUX, a francia közmunka-minisztérium igazgatója a *Revue Générale*-ban ki-tűnő tanulmányt közöl a világ leggyorsabb vasuti összeköttetéséről. Arra a megállapításra jut, hogy a legjobb vasuti összeköttetések Európa északnyugati részén: London—Páris—Berlin háromszögében vannak. Néhány érdekes számadat:

London—Swindon. Távolság: 124 km., menetidő 1.07 ó. gyorsaság óránként 111.4 km.

Berlin—Hamburg. Távolság: 268.8 km., menetidő 2.59 ó. gyorsaság óránként 96.1 km.

Páris—Boulogne. Távolság: 253.6 km., menetidő 2 ó. gyorsaság óránként 95.1 km.

Páris—Quévy-front. Távolság: 233 km., menetidő 2 ó. gyorsaság óránként 97.1 km.

Angliában a gyorsaság emelését elsősorban a konkurrencia okozza, amely különböző vállalatok közt parallel vonalakon fejlődik ki.

Németországban törvény korlátozza a legnagyobb átlagsebességet óránként való 100 km.-re. Csak Berlin—Hamburg közt engednek meg 120 km-t. Újabban Olaszországban is emelkedik a sebesség. Franciaországban 120 km. a megengedett maximál-gyorsaság. Nemrég a Canadian Pacific-Railway 200 km. hosszú Montreal—Smith's Falls vonalán járt a világ leggyorsabb vonata 110.8 km-es gyorsasággal, de tavaly ősz óta a föld leggyorsabb vonata az angol Great Western Railway 124.4 km. hosszú vonalán, Swindon—London közt száguld. Ennek a neve „Cheltenham-Flyer”; egy óra hét perc alatt teszi meg az utat; 111.4 km. esik egy órára. A legrövidebb menetideje eddig 59 perc 36 mp. volt, ami 125.3 km. menetsebességnek felel meg. Eközben a legnagyobb sebessége 143 kilométer volt. Már ezt is fölülmulja az új német rapidvonalat Hamburg és Berlin közt.

Leszállnak a szálló-árak.

Az S. H. V., a svájci szállók egyesülete olyan jelentést adott ki, amely szerint a szállók árait újra csökkentették s a tavalyihoz képest ismét 10%-kal apadtak a minimál-árak. De a legnagyobb és a középárak csökkenése elérte a 30—40%-ot is. Mivel azonban ma számos vendég a legjobbjért is csak a minimál-árakat hajlandó fizetni, a szállók nagy-

része átlagköltségeit sem tudja fedezni. Tőkekamatotásra legtöbbször már gondolni sem lehet. Ebben a szezonban téli helyeken a szerényebb házak 7—9 frankot kértek penzióért, a közepes 10—14, az első-rangú ház 15—18 frankot. Ezek már a háborúelőtti árak. Március közepén tanácskozás indult a „túl-zott árrombolás” ellen.

Németország idegenforgalma.

A berlini Idegenforgalmi Kutató Intézet további süllyedést mutat ki Németország idegenforgalmában. Berlin 13.2%, az északnyugati nagyvárosok 12%, a nyugatiak 10%, a délnémet városok 23—12% apadást mutatnak a legutolsó hónapban.

Kétemeletes vasúti kocsik.

Páris elővárosi forgalma annyira növekszik, hogy a vasúti kocsik férőhelyeit növelni kellett. Mivel a *St. Lazare*-pályaudvaron a perronokat már nem tudják meghosszabbítani, a vasúti kocsik szaporítása helyett visszatértek egy régi ötlethez: két-elemeles kocsikat építenek s a jövő héten már forgalomba állítják. Az első vonat a következőkből áll: két koci I. és II. osztállyal 220 utasnak, négy harmadosztályú koci 288 utasnak és két harmadosztályú koci csomagrekesszel 254 utasnak. Hossza 186 méter, tehát kb. annyi, mint a mostani elővárosi vonatok, de az előbbi 1524 utas helyett 2100 személyt tud szállítani.

Idegenforgalmi kongresszus Svájcban.

Svájc első idegenforgalmi kongresszusa március 31 és április 2 között lesz Zürichben. Propagandakiállítás meg előadássorozat egészíti ki. Sorsolást is rendeznek, amely egyrészt a nagyobb propaganda anyagi eszközeit szaporítja, másrészt svájci gyógy- és üdülőhelyekre juttatja el a szerencsés nyerőket. Lesznek szabadjegyek mindenféle közlekedő eszközre, továbbá weekend- és fürdővendégségre. Különösen érdekes a kongresszus a programja, amely közlekedési, szállóügyi, klimatológiai és balneológiai, továbbá kultúrpropaganda kérdések sokféle kapcsolatával foglalkozik.

Mire kell a kurtaksa?

Külföldön épp úgy, mint nálunk a legtöbb fürdővendég megkérdezi, ha a gyógydíjat kéri tőle,

Vigyázzon, ha szilvát vásárol.

Nézzé meg a dobozon vagy lánán a gyár nevét. **Vegyén** fehér cukorral főzött márkás **szilvaízt.** — Ez az olcsóbb — A **cukrozatlan** szedett-vedett árú kisebb ár mellett is **drágább.**

Temetkezési egyesületünk temetési gondjainkat megszünteti! Iratkozzunk be!

Ponyvák!

Állószerkezetű vasgerendákra építve, dupla ollós karokkal, vagy falra erősítve. Régi szerkezetet átalakítok és áthuzok új prima vízmentes ponyvával.

Legolcsóbban szállítok.

Kérjen ajánlatot.

IRÁNYI, Budapest, V., Korall ucca 10. Telefon: 91-0-89.

hogyan tulajdonkép „mire“ fizeti, mit csinál a fürdőigazgatóság ezekkel az összegekkel? Most a német gyógyfürdők főszervezete, az *Allgemeine Deutsche Baederverband* berlini ülésén nyilvános diskussziót rendezett a sajtó képviselői és a fürdőigazgatók közt, hogy minél pontosabb válasz legyen a gyógydíj ügyében. Ennek a szedését törvény szabályozza, még pedig úgy, hogy a bevétel *csakis* gyógyberendezések és fürdőjavítások, illetve a fürdővendég közvetlen érdekében szabad felhasználni. Németországban semmi körülmények között nem tűrik el, hogy a fürdőkkel kapcsolatos községek bármit is saját céljaikra fordítsanak a kurtakságból, csupán a fürdőtelep szépítésére, a vendégek kényelmének fokozására, a szállodai felszerelések stb. javítására szabad fordítani. A fürdők ilyen kiadásai Németországban 10–25%-kal magasabbak, mint az egész gyógydíjbevételek.

Antonin Carêm.

Írta: Dittmayer Andor.

100 ÉVVEL EZELŐTT, 1833 jan. 12-én halt meg a maga idejében „szakácsok királyának“ nevezett *Maria Antonin Carêm*. Atyja Párisban egy fatelepen munkálkodott esekély bérért és egy kis kunyhós lakásért. Igen nagy küzdelmek közt nevelte 15 gyermekét, akik közül Antonin 1784 június 7-én született abban a kis kunyhóban. 11 éves korában kezdte meg a szakástanonckodást egy egészen kis vendéglőben, majd 16 éves korában egy nagyobb étterem konyháján találjuk, hol már szakácsművészeti érzéke erősen kibontakozott. 18 éves korában belépett a hírneves *Bailly* cukrászdába, ki *Talleyrand* herceg szállítója volt. *Carêm* által készített kiváló krémtortákra figyelmes lett a herceg s így *Boucher* konyhafőnök felkérésére került *Carêm* *Talleyrand* herceg konyhájára, hol remekműveiért számtalanszor kitüntették.

Rendkívül nagy akaratereje volt, éjjel-nappal tanult. Érezte, hogy a gyakorlati tudás mellett az elméleti tudás is szükséges. Kutatta a régi rómaiak lakomáiról szóló adatokat. Pálcaát tört a régi rómaiak étkezése fölött és megalapította az ú. n. „romantikus konyhát“. Kémiában is számos kísérletet végzett.

Egy ideig *Bonaparte Napoleon* udvari konyháját vezette. Ő készítette a Szent Szövetség fejedelmi tiszteletére 1814-ben tartott nagy ebédet. 1815–17-ig a *Welszi* hercegnél működött Brightonban, majd visszatért Párisba, hol szakirodalmi munkáit sajtó alá rendezte. 1821-ben *IV. György* angol király trónralépésekor felkérték a londoni udvari konyha vezetésére. Innen Szentpétervárra a *cár* udvarába került, de nem bírván megszokni a zord éghajlati viszonyt, átvette a *bécsi* udvari konyha-

főnöki tisztséget. Utána *Lord Stuartnál*, *London-derry* márkinál, *Württembergi* hercegnél, *Bagratin* fejedeleminél, végül báró *Rotschild* pазarfényű házában konyhafőnöke lett, hol élete végéig maradt.

Életének utolsó évében súlyos betegség gyötörte. Kartársai ekkor is zaklatták tanácskérésekkel, újabb alkotások megvitatásával, de ezen zaklatás csak ír volt a nagy fájdalmaira, mert nagyon szeretett kartársai közt lenni.

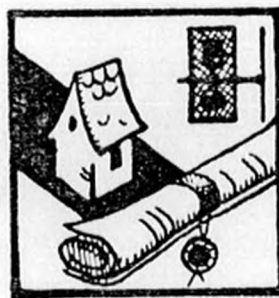
Legkiválóbb szakirodalmi munkái: a *L'art de cuisine française au dix-neuvième siècle* (A francia szakácsművészet a 19-ik században); *Le Maître d'hotel français* (A francia udvarmester); *Le cuisinier parisienne* (A párisi szakács); *Le Pâtissière royal parisienne* (A párisi királyi cukrász); *Le Pâtissier pittoresque* (A festői szakács); *Deux Recueilles* (Két gyűjtemény).

Művei díszes kivitelűek, gazdagon vannak illusztrálva, receptjei pedig könnyen elkészíthetők.

Carêm művei voltak kútforrásai a szakirodalmunknak. Ezek adtak erőt és serkentették a későbbi nagy mestereket a szakácsművészeti irodalmi munkára. Hálával emlékszik meg a világ minden szakácsa halálának 100-ik évfordulója alkalmával, a francia szakácsok ez alkalommal egy magasszínvonalú szakácsművészeti kiállítást is rendeznek Párisban.

(Amelyről, főleg érdekes rendezési módjáról, legközelebb részletesebben beszámolunk. *A szerk.*)

Carêm élete megmutatja nekünk, hogyha bennünk az akarat nem szunnyad el, akkor saját erőnk-ből miként tehetjük magunkat nagygyá. A tanulság ebből az, hogy „*Korán gyakorold magad, ha mester akarsz lenni*“.

Hivatalos ügyek

Ipari szeszt a borospincében tartani tilos!

Több oldalról érkezett hozzánk jelentés arról, hogy a pénzügyőri közegek a szemléivbe oly vonatkozású bejegyzést eszközölnek, hogy szeszt a borospincében tartani tilos. A szakaszokhoz intézett vonatkozó rendelkezés a következőképp értelmezendő:

A m. kir. pénzügyminisztérium f. évi február 9-én kelt 180.458. számú rendeletével meghagyta, hogy a leg-

Hattyu gőzmosó és fehérnemű kölcsönző vállalat

Budapest, VII, Klauzál-u. 8. Telefon: J. 38 5-58 és 38-5-59.

Az ország legnagyobb gőzmosó üzeme, legmodernebbül újonnan berendezve!

Legkíméletesebb mosási rendszer!

közelebbi szemlék tartásakor figyelmeztessék az italmérőket, továbbá a helyszíni megállapítás I. 12. pontjának kitöltése alkalmával a folyamodókat, hogy a bortörvény módosításáról szóló 1929. X. tc. 8. §-a értelmében borok kezelésére vagy raktározására szolgáló helyiségben (pince, présház, erjesztő stb.) ipari szeszt bevinni vagy ott raktáran tartani tilos és hogy e rendelkezés megszegése kihágást képez. Ha tehát nagyobb mennyiségű szeszt kívánnak raktározni, erre a célra jelentsenek be külön raktárt vagy pincét, míg kisebb mennyiségű szeszt magában az üzleti helyiségben is tarthatnak.

Amint a rendelkezés szövegéből megállapítható a tilalom nem terjed ki a gyümölespálinkákra, mint azt egyesek értelmezték, hanem kizárólag az ipari (60 fokon felüli szesz) szeszre.

Adóközösség

Adóközösségünk hatodik közgyűlése.

Ez évi március hó 20-án az ipartestületünk tanácsstermében tartotta Adóközösségünk hatodik évi közgyűlését a tagok élénk érdeklődése mellett.

A közgyűlésen a székesfővárosi pénzügyigazgatóság képviselőjében dr. Biró Béla pénzügyi titkár jelent meg.

A közgyűlést Holub Rezső alelnök nyitotta meg, aki megnyitóját az elhunyt elnök, Bandl Ferenc, emlékének szentelte.

Tisztelt Közgyűlés!

Amidőn adóközösségünk hatodik közgyűlését megnyitom, az első szavam a megemlékezésé legyen.

Emlékezzünk meg alapító elnökünk, Bandl Ferencről, akit családjából, ipari-közéleti munkásságából a kérlelhetetlen halál mult év nyarán közülünk kiszóltott.

Meleg szeretet ölelte körül otthonában, tisztelettel vették körül barátai, hálás ragaszkodással kartársai és ezért hagyott oly nagy űrt maga után.

Mindezt kifejezte az az ezernyi tömeg, amely ama zivataros augusztusi délután, amikor búcsúztunk Tőle, koporsóját rendületlenül körülállta...

Bandl Ferenc nem tartozott a mondvaesinált nagyságokhoz, sem azokhoz, akik maguk egyengetik

útjukat a társadalmi pozíciókba, akik kikövetelik maguknak a tömeg elismerését, tapsát.

Magát *kifelé* milyen ridegnek mutatta, megnyilatkozásaiban a nyersségig őszinte volt, sohasem mérlegelte, vajjon megnyilatkozása kedvező vagy kedvezőtlen hatást fog-e kelteni. Pedig milyen lágy szíve volt, mennyi őszinte jóakarattal, segíteni akarás rejtőzött benne s mennyire kész volt másokért a vég-sőkig helytállni.

Bár az emberek felületesen szoktak embertársaikról véleményt formálni, Bandl Ferencben mégis megéreztek kartársaink az egész embert, az érző szívet, a ragaszkodó szeretetet és az önzetlen készséget.

Kartársainknak ez az őszönös értékelése — bizonyára — nemcsak jólesett neki, hanem buzdította őt további munkára.

Nem követhetem pályáján végig, csak méltatni akarom legnagyobb hatású és jelentőségű alkotását, adóközösségünket, amely immár hatodik éve törekszik kartársainknak hasznára lenni.

A forgalmiadózás multbeli ellenőrzésének szomorú tapasztalatai még nem halványodhattak el annyira, hogy azokat kartársaim előtt földidézni kellene.

Általában nagy volt a panasz a forgalmiadózás ellen, még nagyobb, még több és jogos panasz volt annak végrehajtása, ellenőrzése miatt annyira, hogy az *orvosságot maga a pénzügyminisztérium ajánlotta*: alakítsanak az egyes szakmák egyetemleges felelősség vállalása mellett adóközösséget, amelynek keretében a kivetés és ellenőrzés feladatai az adóközösségek autonóm szerveire hárulnak.

Az adóközösségek létesítésével a pénzügyi kormányzat valóban el is érte azt, hogy a *szubjektív* panaszok, amelyeket főképpen a zaklató jellegű ellenőrzés váltott ki, végleg megszűntek.

Azzal öt évvel ezelőtt is tisztában voltunk, hogy a forgalmiadót belátható időn belül a kormány alig szüntetheti meg, azonban tartozunk azzal a megállapítással, hogy a pénzügyi kormányzat az adóközösségekben tömörült iparosságnak még anyagi vonatkozásokban is, amennyire tehet, segítségére volt.

Minden jószándéknak, tervezetnek csak akkor lehet kedvező hatása, ha az jól van realizálva. A jószándék, a hasznos terv még nem minden. Minden eszmének, minden tervezetnek próbaköve a jól átgondolt, tervszerű, következetes megvalósítás.

Meg kell állapítanom, hiszen kezdettől fogva egészen közletről figyelhettem munkájukat, hogy az, hogy a mi adóközösségünk jól funkcionál, tagjainak nemcsak védelmet, hanem erkölcsi és anyagi előnyt nyújt, hogy nemcsak tagjaink bizalmát, hanem ellenőrző hatóságaink jóindulatát is bírjuk, mindez azt jelenti, hogy az ígének testté válását olyan férfiú segítette elő: mint Bandl Ferenc.

BLAU ALBERT hentesárugyár

Budapest, VIII, Conti u. 1. Telefon: 42-2-28 és 39-4-57.
Fiókok: VII, Király u. 85., Dob u. 18., Rákóczi ut 56.,
Baross tér 23., Thököly út 36., VI. Berliini tér 3. szám.
Rendeléseket házhoz küld és vidékre utánvétellel szállít már 5 kg. csomagban

TUHAY MIHÁLY műbutor asztalosmester
BUDAPEST, V., BANK U. 6.
Telefon: 19-8-72. — Alapítattott: 1898.
Elvállal minden szakmájába vágó munkálatokat olcsón.

Mert példa van arra, hogy az adóközösség intézménye nem minden kézben vált be s viszont, a mi adóközösségünk azt példázza, hogy ilyen esetben nem az adóközösségi intézmény a hibás, hanem az az avatatlanság, amellyel egyesek annak végrehajtásához fogtak.

A letűnt évek az az eredménye is, amelyet a titkári jelentés során hallani fogunk, hogy nemcsak konzerválhattuk a kezdő adókedvezményt, hanem az abszolút jóindulat mellett alkalmazott okos és következetes eréllyel majdnem a lehetetlent értük el, a múlt évi tartalék teljes összegében való megmentését: szintén a helyes alapvetés és a kezdettől fogva jól átgondolt vezetés eredménye.

Bandl Ferenc a magyar vendéglősök gondviselősszerű férfija volt s ha a mindenható tovább élteni, bizonyára még nagyobb tevékenységet fejtett volna ki és még több eredményt ért volna el. De nehogy zúgolódjunk! Örüljünk, hogy azt is megtette, amit megtett.

Kegyeltes és hálás érzelmekkel ápoljuk emléket, nem azért, hogy csak tartozásunkat rójuk le, még azért sem, hogy ezzel azt dokumentáljuk, hogy a magyar vendéglősök megbecsülik azt, aki érettük önzetlenül dolgozik, hanem ápoljuk emléket iránta érzett szeretetből, tiszteletből, hálából.

A pénzügyminisztérium is most, mikor az új közösségi alakulásunkat engedélyezte, magas rendeletében Bandl Ferenc, néhai elnökünk hasznos munkódése fölött elismerését nyilvánította.

Fájdalmas örömmel fogadjuk és köszönjük a pénzügyminisztériumnak ezt a buzdító méltánylását és megindult szívvel tesszük le ezt a palmaágat Bandl Ferenc sírjára, amit ez a posthumus elismerés szimbolizál....

Bandl Ferenc halála után mozgalom indult meg tagjaink között, hogy adóközösségünk állítson emléket néhai elnökünknek sírjára. Súlyom Ferenc kartársunk ezirányú javaslatát az intéző-bizottság is magáévá tette s fölhatalmazott bennünket, hogy a családdal egyetértően méltó emlékekkel jelöljük meg sírját, amely hirdesse, hogy a mai önző és tülekedő világban is méltatják és nem felejtik el az igazi érdemet!

A síremlék fölavatását annakidején közölni fogjuk kartársainkkal....

Mielőtt közgyűlési tárgyalásainkat megkezdenék, jelentem, hogy dr. Ország Sándor titkár úr egy más osztály vezetésével bízván meg, közvetlen ellenőrzésünkalól fölmentetett, utódja dr. Biró Béla titkár úr lett, akit van szerencsém körünkben szívesen üdvözölni (Taps). Öt év munkaközössége fűz bennünket Ország titkár úr személyéhez, akiben megértő, a szó igaz értelmében vett jó tisztviselőt ismertünk meg, aki nehéz helyzetében mindig megtalálta a módját annak, hogy a kincstár érdekeit iparunk és tagjaink óhajainak méltánylásával egyeztesse. Javaslom a t. Közgyűlésnek, hogy dr. Ország Sándor titkár úrnak a mindenkor tapasztalt jóindulatáért szavazzon köszönetet.

Tisztelettel fölkérem utódját, dr. Biró Béla tit-

Dreher-Maul a márkacsokoládé

kár urat, hogy a sok és nagy bajokkal küzdő iparunkat és annak tagjait fogadja jóindulatába, igazolt és méltányos kéréseinket támogatni sziveskedjék fölöttes hatóságainál....

Ezek után még fölkérem Bandl József és Hoffmann János kartársaimat, hogy a jegyzőkönyv hitelesítését vállalni méltóztassanak, a közgyűlést megnyitom.

Biró Béla dr.: Néhai Bandl Ferencről az imént elhangzott emlékbeszéd olyan élénk portrét rajzolt róla, amely kép megkapóan érzékelteti az elhalt vezér hatását és jelentőségét.

Kétségtelen, az adózók és a kincstár között vannak érdekellentétek s hogy ezen érdekellentét csökkent, hogy harmóniában dolgoztunk a gazdasági válság legnehezebb idejében, ezt nemcsak a pénzügyminiszter megértő jóindulatának, hanem Bandl Ferenc által a szeretetteljes összefogásnak és megértésnek jegyében vezetett adóközösségnek is köszönhetjük.

Amikor a pénzügyminisztérium az adóközösség néhai elnökének, Bandl Ferencnek érdemei fölött elismerését kifejezte, már csak a sírjára adott virágot, amelyek azonban a megbecsülésnek a virágai.

Ami engem illet, ugyanabban a szellemben töreksem feladatokat teljesíteni, amelyben a múltban tapasztaltak az urak és a lehetőség határain belül jogos óhajaimat megértéssel fogom felettes hatóságomnál képviselni. (Taps és éljenzés!)

Holub Rezső alelnök: Hálásan köszönjük a titkár úr meleg szavait. Ezekután rátérünk közgyűlésünk következő pontjára:

Következik Ballai titkár úr jelentése.

Ballai Károly titkár: Az elmúlt adóközösségi évben jelentős szervezeti változás történt, május 1-e helyett az ötödik adóközösségi évünket a pénzügyminisztérium engedélyével január 1-én kezdtük és december 31-ével fejeztük be. Előnye a változásnak az, hogy nem kell ezentúl az előző évi forgalom alapján megállapított általányt május 1-étől fizetni, hanem mindjárt január 1-étől. Az előző mód a forgalomnak állandóan esökkenő irányzata mellett valóban hátrányos volt.

Az elmúlt évben félévente volt az adóátalányunk megállapítva, amelynek külön előnye az volt, hogy a második félévben már élvezni lehetett azt a kedvezményt, amely egyébként ez évi január 1-étől lett volna esedékes.

Ma tehát adózásunkban az a helyzet, hogy az üzleti forgalom úgyszólván nyomban lesz adóztatva, ami által tagjainknak egy, számokkal érzékeltethető, adótechnikai okokból eredő sérelme lett ezzel orvosolva. (T. i. az előző évi forgalom alapulvétele a

Nem minden mustár

TIVOLI

Gyártja: a **GOTTLIEB KONZERVGYÁR.**
Budapest, VII., Gizella út 24. Telefon: 96-7-02.

A tagsági díjak mielőbbi megküldését kérjük!

A WINDT-IRODA helyén most **BELVÁROSI IRODA**, IV., Irányi u 1.

Szállodai, vendéglői és kávéházi személyzetek közvetítő irodája.

Ügyvezető:

FELLNER BÉLA

Telefon: 84-2-92

csökkenő bevételi viszonyok mellett sok esetben terhes volt, mert egyeseknél az adóközösségi kedvezményénél nagyobb mértékben csökkent bevétele után megállapított átalánya a törvényes kulcsnál magasabb volt.)

Egyébként fokozottabb gondnal és figyelemmel kellett az elmúlt évben dolgoznunk. A fizetés vontatott volt, azonban a fizetésre való állandó biztatásnak és 56 nemfizető tagnak idejében való törlesztésnek meg is volt az eredménye. Az állammal szemben vállalt kötelezettségeinknek a szokott pontossággal eleget tehattünk és a teljes tartalékalapot tagjaink részére megmentettük. Volt ugyan *1.4 százalékos veszteségünk*, amelyet azonban az adóközösségünk javára eső új tagok befizetései és a kamatjövedelem teljesen kiegyenlített. *E szerint ez évben mindenki a tartalékalapból ráeső részt a maga egészében megkapja*, kivéven azon néhány tagtársunkat, akiknél késedelmi kamatot, felszólítási díjat, esetleges főnnálló hátralékot vontunk le.

Pénz- és ügykezelésünket a számvizsgáló-bizottság tüzetesen átvizsgálta. Az arról szóló jelentést tisztelettel bemutatom:

Tisztelt Közgyűlés!

Alulírott számvizsgáló-bizottság a mai napon adóközösségünk pénz- és ügykezelését, valamint könyveit átvizsgáltuk és azokat rendben találtuk. A könyvek alapján megállapítottuk, hogy az adóközösséghez 1932 február 1-től 1933 január 31-ig befolyt P 549.577.61 mely összeg a következő címeken lett fölhasználva, ill. elszámolva

az évi adóátalányra	P 458.942.—	
a nyári üzl. túlfizetései-		
nek visszautalására	P 7.933.—	
kezelési költség	P 27.704.30	
átmeneti tétel	P 1.250.—	
szétosztandó tart. alap	P 53.748.31	P 549.577.61

Jelentjük, hogy az idei veszteségi kulcs 1.4 százalékos. Ami a múlt évi 4 százalékos kulcshoz arányítva szembetűnő javulást mutat. Ennek oka a pénzügyminisztériumnak az a rendelkezése, hogy a rosszul, illetően nem fizető tagokat idejekorán kitoröhléttük. Minthogy a pénzügyminisztériumnak ez a megértő rendelkezése adóközösségünk biztonságát eredményesen szolgálta, javasoljuk, a közgyűlés szavazzon köszönetet a pénzügyminisztériumnak.

Ennek az eredménynek további oka adóközösségünk jól működő vezetősége, amely a méltányossági szempontot maga előtt tartva, kellő eréllyel tartotta számon a tagok befizetéseit.

Mindezek után tisztelettel javasoljuk, hogy köszönetünk kifejezésével az elnökségnek és a tisztikarnak a fölmentvényt megadni szíveskedjenek.

Budapest, 1933 március hó 2-án.

A számvizsgáló bizottság:

Blaschka János sk.

Leimeiter Ferenc sk.

Mint mindig, ez évben is kértük a pénzügyigazgatóság felülvizsgálatát, amelyet dr. Biró Béla titkár úr március hó 14-én meg is ejtett. Az erről szóló jegyzőkönyv lényeges részeiben a következő:

„Az adóközösség által vezetett könyvek megfelelnek a kívánt követelményeknek, azok áttekinthetőek, a bejegyzett adatok helyessége ellenőrizhető és azokból az adóközösség működésének eredményessége megállapítható.

A kir. pénzügyigazgatóság, figyelemmel az időközi előírásokra és törlesztésekre, az 1932. évre végeredményként 458.942 P forgalmiadó átalányt írt elő. Az előírt átalányösszeget az adóközösség hiánytalanul befizette.

Az adóközösség az előírt évi átalányösszeget tagjaira, ugyancsak figyelembe véve az évközi előírásokat és törlesztéseket, az 1932. évre összesen 557.732 P 87 fillért vetett ki, amely összegben bennefoglaltatik úgy a fizetendő átalányösszeg, mint a tartalékalap, valamint a költségghozzájárulás címén fizetendő összeg. Az adóközösségi tagok a rájuk kivetett előírásokra az 1932. évre összesen 549.577 P 61 fillért fizettek be.

A tagok által befizetett összeget az adóközösség vezetősége a következőképen számolta el:

forgalmiadó átalányra befizetett	458.942.— P
tartalékalapra elszámolt	53.748.31 P
a felmerült költségekre kifizetett	27.704.30 P
visszafizetett a tagoknak mint tartozatlan befizetést	7.933.— P
átmeneti tétel	1.250.— P
		<u>összesen: 549.577.61 P</u>

A kimutatott kezelési költségek címén kiadott összegek indokolt voltát és a kiadásoknak tényleges megtörténtét a felmutatott elszámolásokkal és nyugtákkal igazolták.

Megállapította az előadó, hogy a kezelési költség az engedélyezett 3 százalékos meghaladta és a többlet kiadást az adóközösség intéző-bizottságának határozata alapján a tartalékalapból fedezte. Megállapította továbbá az előadó azt is, hogy a 3 százalékos kezelési költség előreláthatóan ebben az évben is kevésnek fog bizonyulni, mert az évről-évre csökkentett átalányösszeg mellett az adóközösség vezetőségének kezelési költségei változatlanul fennmaradnak, sőt a tagok vontatott fizetése folytán egyre több adminisztrációs többlet kiadásokat kíván.

A kir. kincstár részéről kiküldött előadó az adóközösség összes nyilvántartásából és ügykezeléséből megállapította, hogy az adóközösség az elmúlt év folyamán kifogástalanul működött és a kir. kincstár részére járó forgalmiadó átalány befizetését előrelátása mindenkor biztosította.

Mindezek alapján kérem a t. Közgyűlést, hogy jelentéseinket tudomásul venni és részünkre a felmentést megadni méltóztassék.

Holub Rezső elnök: Kíván-e valaki a jelentéshez hozzászólni? (Nem! Elfogadjuk!) Akkor határozatilag kimondom, hogy a közgyűlés az elnök-

Az Évkönyvünk kartársainknak nélkülözhetetlen! Szerezzétek meg!

ségnek a fölmentvényt egyhangúlag megadta. (Éljen!)

Ezután következik a hatodik évi alakulás.

Ballai Károly titkár: A szokott módon az elmúlt év végén feldolgoztuk tagüzleteink forgalmistatistikáját, amelynek szomorú eredménye, az előző évszakhoz képest újabb 29 százalékos esökkenés volt. Ez alapon a pénzügyminisztériumtól 14 százalékos átalányesökkenést kértünk. Azért 14 százalékos, mert az első félévi adatok alapján múlt év július 1-étől 15 százalékos már kaptunk. A pénzügyminisztérium az állam szükségleteire való tekintettel csak 10 százalékkal mérsékelhette az 1933. évi átalányunkat.

Gondos számítások alapján a tavalyi kedvezménykulcsal ezidén is megtudtuk az átalánykivétést csinálni, amelyről tagjainkat még január havában értesítettük.

A kivetés ellen 64-en szólaltak föl. A felszólalásokat, mint eddig is tettük, előzően házi vizsgálat alá vettük, amelyen egy-egy intéző-bizottsági tag is jelen volt és az ő ellenőrzése mellett helyesbítettük kivétéseinket ott, ahol az akár számítási tévedés, akár az igazolt adatok alapján szükségesnek mutatkozott. Ahol helyesbítésre nem volt ok, a felszólaló látva a számítás helyességét, megnyugodott.

A felszólalókat két csoportra oszthatjuk.

Az első csoportba azok tartoztak, akik már a tavalyi első félévi adatok alapján a múlt év második felében kaptak átalányesökkenést, tehát az év második felének forgalma nem esökkent annyira, hogy az a további mérséklést indokolhatta volna.

A második csoportba tartozók felületes adatokat szolgáltatottak s azért azon az alapon megállapított átalányösszeg nem felelhetett meg. Az igazolt és helyesbített adatok alapján megváltoztatott átalányösszeget azután megnyugvással fogadták.

Minthogy az előzetes vizsgálat során valamennyi felszólaló elejtette felszólalását, ezidén a felszólaló bizottságot össze sem kellett hívnunk.

Igy állván a helyzet, kérem a közgyűlést, hogy a végzett munkánkat hagyja jóvá és mondja ki, hogy ezen az alapon adóközösségünk hatodik évét megalakítja.

A közgyűlés hozzájárulása után **Holub Rezső** elnök ezt enunciólja.

Ezután következtek a választások.

Malosik Ferenc ajánlatára a következőket egyhangúlag választották meg:

Elnök: Holub Rezső. **Alelnök:** Wagner Jenő. **Titkár:** Ballai Károly.

Intéző-bizottság: Gundel Károly, Babicz Gyula, Hoffmann János, Keszei Vince, Németh Aladár, Malosik Ferenc.

Számvizsgáló-bizottság: Blaschka János, Beer László, Leimetter Ferenc.

Kivető-bizottság: Gundel Károly, Pelzmann Gyula, Élő József, Démusz János, Bandl József, Weber József, Potzmann Mátyás, Biró Dénes, Klein János.

Felszólaló-bizottság: Balázs Antal, Kuehties Pál, Kapeller Mihály, Malosik Ferenc, Vajda Andor, Weber József.

Ezután **dr. Biró Béla** az elnöknek megválasztott **Holub Rezsőtől** kivette az alábbi fogadalmat:

Kiskúnfélegyháza megyei város polgármestere.
ad 3452—ki. 1933. szám.

Hirdetmény.

Kiskúnfélegyháza megyei város polgármestere képező, gőz- és kádfürdő s ugyanezen épületben lévő szálloda, étterem és kávéház bérbeadására versenytárgyalást hirdet.

Bérleti időtartam 3 vagy 6 év, amely kezdődik a bérbevétel jogerős jóváhagyásától.

Pályázni szándékozók zárt ajánlatukat legkésőbb folyó év április hó 24-dikén déli 12 óráig adhatják be, a város iktatóhivatalába.

Feltételek válaszbélyeg csatolása mellett, a város gazdasági hivatalától kérendők.

Kiskúnfélegyháza, 1933 március hó 13.

Polgármester.

„Én, **Holub Rezső**, becsületesemre fogadom, hogy a megválasztatásommal járó feladatok teljesítésével lelkiismeretesen és részrehajlás nélkül fogok eljárni, elnöki működésem révén tudomásomra jutott üzleti titkokat híven megőrzöm és a tárgyalásokon történeteket titokban tartom.“

Ezután az elnök megköszönte a beléje helyezett bizalmat, mondván, hogy „nem a szavak, hanem a tettek embere s azért csak azt mondom, hogy **Bandl Ferenc** szellemében kívánom tisztemet ellátni“.

Végül a bizottsági tagok tették le az elnök kezébe fogadalmukat, miután a közgyűlésnek vége lett.

Hírek közlemények

A néhai Mátyás király vendégfogadó.

A mai Rákóczi út és a Szentkirályi ucca sarkán áll egy 1906-ban épült modern bérpalota. Sarkán ott van **Mátyás király** szobra. Néhány évvel ezelőtt szűnt meg a házban volt **Mátyás király kávéház**. A szobor és a kávéház az 1830-as években alapított régi híres **Mátyás király vendégfogadó** emlékét őrzi.

Ezt a vendégfogadót az a magyarosodó szellem nevezte el így, mely az 1830-as években lett urrá Pesten. Ekkor keletkeztek a magyar cégérnek Pest-Budán: a **Magyar király**, a **Szeged városához**, az **István nádor**, a **Zrinyi**, a **Mátyás király**. **Georg Johann Kohl** német utazó 1831-ben leírja a pesti vendégfogadók magyar szellemét. A régi **Mátyás királyban** lakott 1837-ben a bájos magyar szí-

Bizományba szállítok **bort** vendéglős uraknak helybeni lerakatomból.
Csorba M. bortermelő.
Budapest, VI. l. Szerdahelyi ucca 5.

nésznő, *Déryné Széppataki Rózácska*. Itt lakott *Egressy Gábor* is, a nagy színész. Az 1838-iki árvíz sok kárt tett a fogadóban. Itt pusztult el az árvíz alatt *Wesselényi Miklós* báró négy szép lova is. Az árvíz után a nemes pesti patricius *Geiszt*-család vette meg. *Lauka Gusztáv*, a költő sokat ír a *Mátyás király* kávéházban folyó hangos, kártyás diákéletéről.

1848-ban a honvédtérparancsnokság itt szállásolta el magát. *Petőfi* 1848 május 17-én ide címezte leveleit. Nagy sürgés-forgás volt itt: sorozás is folyt, számtalan honvéd itt jelentkezett sor alá.

A szabadságharc után újra kártyások, ráé kereskedők tanyája lett. Híres táncterme is volt. *Ujházy Ferenc*, a festőművész, húsz esztendeig lakott itt. Később a vendégfogadó mindig jelentéktelenebb lett. 1905-ben szűnt meg, 1906-ban bontották le. Emlékét már csak a szobor őrzi s a mai ember nem is tudja, hogy a pesti magyar szállodásipar egyik őisének emléke lappang itt.

Bevilaqua-Borsody Béla dr.

A Cobden szövetség ankétje az idegenforgalomról.

A Cobden szövetség az elmúlt hetekben *Harrer Ferenc* v. polgármester elnöklésével több napos ankétet rendezett a Nagy-Budapesttel kapcsolatban a magyar idegenforgalom problémáiról. Ezen az ankéton részt vett *Gundel Károly* is, aki behatóan ismertette az idegenforgalomnak iparunkkal való kapcsolatait és iparunk kívánságait. Nevezetesen beszélt a transzfer pénzek idegenforgalmi célokra való fölszabadításáról, amely iparunkat egzisztenciálisan érdekli. Budapest-fürdővárosról, Tabán ujjáépítéséről; iparunk helyzetéről és a segítség szükségességéről. A propagandáról, az idegenforgalmi nevelésről iskoláinkban, az idegenforgalmi napok rendszeresítéséről stb. Minthogy ezen ankét anyaga külön füzetben is meg fog jelenni legközelebb még bővebben visszatérünk rá.

A miskolci vendéglősök közgyűlése.

A miskolci és környéki szállodások és vendéglősök egyesülete legutóbbi rendes évi közgyűlésükön az új tisztikar a következőképen választotta meg:

Örökös tiszteletbeli elnök: id. Mayer József.

Örökös tiszteltbeli alelnök: Lefler Béla.

Tiszteletbeli elnök: Patat Lajos.

Elnök: Böczögő József.

Ügyvezető elnök: Fazekas Miklós.

Alelnökök: Görög Mihály, Herez Simon, Lefler Károly.

Titkár: Bencsik József, segéd titkár: Szentmiklósi Gábor.

Jegyző: Rehberger József.

Pénztáros: Tóth Bertalan.

Ügyész: Herez Pál dr.

Ellenőrök: Jäger Mihály, Róth Salamon.

Számvizsgáló-bizottság: Kerékgyártó József, Fábián Ferenc, Fögel Ignác rendes- és Bakos István, Szende Manó póttagok.

A közgyűlés választott még 24 miskolci rendes és 12 választmányi póttagot, ezeken kívül 16 vidéki rendes és 8 választmányi póttagot.

A vendéglős és kávészakosztály elnöke lett: Böczögő József, alelnök: Lefler Károly, jegyző: Bencsik

József, helyettes jegyző: Szentmiklósi Gábor.

Az új választással, mely egyhangú határozattal történt, az egyesületben a régi ellentétek elsimultak és a választás óta az egyesület tagjai között legteljesebb az összhang.

Böczögő József elnöki megnyitójában ígéretet tett, hogy a közös cél érdekében mindenkor pártatlan lesz, nem fog különbséget tenni és ismerni kis és nagy vendéglős között s főleg a tisztességtelen verseny kiküszöböléséért fog harcolni, majd meleg hangon emlékezett meg a régi vezetőségről s kérte, hogy a régi vezetőség érdemei jegyzőkönyvben örökíttessék meg.

Közgyűlés után az elnökség tisztelgő látogatást tett a pénzügyigazgatásnál és a polgármesternél. Előadták a vendéglősök, kávéosok és koresmárosok panaszát, különösen a borbatyuzás, boresempészs és zugkimérők szigorú ellenőrzését kérték.

A hatóságok a legnagyobb megértéssel vették tudomásul a panaszokat és azonnal elrendelték a legszigorúbb ellenőrzést, mely intézkedés hatása alatt napról-napra fogy a zugkimérők és borbatyusok száma.

A svájci szállodásipar gazdasági helyzetének kimutatása.

(Cz.) Az alant felsorolt áttekinthető kimutatás a svájci szállodák fejlődését illetően beszédes képet ad. Az adatok az 1930—1932. évek ágyfoglalási százalékos helyzetét mutatják az illető hónap végén.

Hónap	1930			1931			1932		
	A	B	Összesen	A	B	Összesen	A	B	Összesen
Január	52,4	36,7	48,5	50,0	38,5	47,6	34,7	30,3	33,9
Február	40,1	34,1	38,7	36,1	35,0	36,0	31,9	29,1	31,3
Március	42,1	38,5	41,2	38,7	38,1	39,0	35,1	33,3	34,7
Április	44,1	36,8	42,1	37,2	34,2	36,6	33,0	24,4	28,4
Május	38,9	34,2	37,6	32,6	31,6	32,4	23,3	24,4	23,9
Június	38,2	41,0	39,5	29,8	35,2	31,5	21,5	24,8	22,8
Július	70,4	76,0	72,2	53,4	64,3	56,7	40,4	52,5	44,1
Augusztus	53,7	56,6	54,9	40,5	42,7	41,4	33,4	36,9	34,7
Szeptember	39,1	32,7	37,5	32,9	29,0	32,9	30,7	24,4	28,8
Október	31,9	25,4	30,3	28,5	26,1	28,1	26,6	19,8	24,6
November	30,4	28,2	30,1	24,6	25,7	25,2	24,9	22,2	24,7
December	59,5	44,0	55,9	40,5	35,2	39,2	43,2	39,3	42,0

Az A) rangosztály ama szállodákat foglalja magában, amelyekben a napi penzió 12 frank, vagy annál nagyobb, a B) rangosztály pedig azokat, amelyekben a minimális penzió ennél kisebb.

Amint a kimutatás szemlélteti, az ágyfoglaltság mindkét rangosztálynál 1930 óta állandóan apad. Természetesen az utazási fődíszak kivételével. Különösen erős a visszaesés 1931 július óta, mert míg ezen év május és június havában az ágyfoglaltság átlag 5—8%-kal esett az 1930. évvel szemben, júliusban 16%, augusztusban 13%, végül decemberben 17%-kal kevesbedett.

Minthogy a főturazási szezonon kívül a visszaesés nem olyan nagymérvű, ebből látható, hogy inkább a kétutazások, mint az *üzletiek* redukálódtak.

Az 1932. év novemberéig az ágyfoglalási hányad az 1931. évvel szemben annak alatta marad, de már 1932. év decemberében úglátszik fordulat történt: a foglalási arány az A) rangosztályban 2,7%, a B) rangosztályban 4,1%, összesen 2,8%-kal *javult*.

Bár ezen kedvezőbb eredmények talán annak tulaj-

doníthatók, hogy Németországban kevés a téli sport üzéséhez alkalmas hely.

Fontos bírósági döntés pezsgőügyben.

Egy budapesti vendéglős ellen feljelentést tett az egyik pezsgőgyár azon a címen, hogy a tőle *bizományba* átvett 60 üveg pezsgőt a vendéglős nem fizette ki és így bizományi csalást követett el.

A járásbíróság előtt a vendéglős azzal védekezett, hogy ő a pezsgőt *eladás* céljából vette és nem *bizományba*. S ha az aláírása felett ott van a bizományi jelzés, azt vagy utólag tették oda vagy nem vette észre a megrendelés aláírása alkalmával. A bizományi áruk eladásánál szokásos ellenőrzés a cég részéről sohasem történt meg, éppen ezért ő csak egy egyszerű adás-vételi ügyletet kötött a pezsgőgyárral.

A büntetőbíróság *elfogadta a vendéglős védekezését* és a kihirdetett határozat indoklása szerint *a pezsgőnek a természete kizárja azt, hogy a vendéglős részére bizományi jelleggel legyen átadva*. A pezsgőt a vendéglős teljesen a saját felelősségére veszi, mert hiszen ha a mulató vendég a számlával adós marad, az tisztán a vendéglős vesztesége, mert az erre vonatkozó rendelet szerint adott esetben a bíróság a jogsegélyt koresmai hitel címén minden esetben megtagadja. Így tehát ha a bíróság a pezsgőre nézve a bizományi viszonyt megállapítaná, az a furcsa eset állna elő, hogy a vendéglősnek sikkasztás címén kellene felelnie azért, ha a vendége a mulatság végén nem fizeti ki a számláját. Minthogy pedig azt ellenőrizni, hogy a pezsgő vitelárát miért nem fizetik ki, megfelelő módon nem lehet, a bíróság arra az álláspontra helyezkedett, hogy *pezsgőgyáros és vendéglős között bizományi viszony nem létesülhet* és ha a vendéglős a gyártól pezsgőt vásárol, egyszerű adás-vételi szerződés esete forog fenn.

A balatoni szállodások és a fürdőszezon.

A Balatoni Intézőbizottság gróf Festetics Sándor elnökletével az elmúlt hetekben ülést tartott, melyen a balatonmenti fürdőhelyek megnyitása ügyét *idegenforgalmi szempontból* tárgyalták meg.

Hovszky János, a Baross Szövetség elnöke szerint megállapított tény az, hogy évente átlag 58 millió pengőt visznek ki az országból külföldre a nyaralási szezonban, amelyet nem lehet megakadályozni, de viszont ellensúlyozni kell olyképen, hogy megfelelő, jól megszervezett propagandával s a magyar fürdőhelyek vonzóvá tételével csalogassuk ide az idegeneket.

Évégből tetemes beruházásokra van szükség, miért is a bizottság e célból mozgalmat kíván indítani, hogy a bizonyos „*begyűjtési hitelek*ből“ egymillió pengő hitelt utaljanak ki a balatonmenti szállodák számára.

Égetően sürgős ennek a kérdésnek megoldása annyival is inkább, mert Magyarországra, illetve Budapestre érkező idegenek nagyrésze egyúttal felkeresi az ország üdülőhelyeit is, ezért szükséges a balatonmelléki fürdőhelyek nivóssá tétele.

Vendéglőskiállítás Berlinben.

Március 25-én nyílt meg Németország legnagyobb kiállítási helyén, a berlini Kaiserdamm-ban a birodalmi vendéglős kiállítás.

A hatóságok és szakegyesületek által rendelkezésre boesátott anyagon kívül külön látványosság volt a tech-

Fogvájó, papírszalvéta, éllap, cassablock, légyapír, tábla, kréta, szivacs legolcsóbban
Merluszt Ödön, Budapest, Dob u. 53 Tel.: 34-4-29.

nikai üzemek „a vendéglők célszerű és takarékos világítása“ ipari bemutatója, mely szemléltető képet nyújtott a vendéglő termeinek, konyháinak, mindennemű helyiségeinek jó és rossz világításáról.

A szakmai alkalmazottak részére külön varróműhelyt rendeztek be, melyben bemutatták a szállodai és vendéglői fehérneműk gyors és praktikus javítását.

Az élelmiszerek sokféle változatban készült pazar kiállításán kívül a német serfőzőipar ötletes módon felállított termeinek volt a legnagyobb sikere.

Az osztrák szállodaszanalási akció.

(Cz.) Bécsben a Szállodások Központi Szövetségének Intézőbizottsága az elmúlt hetekben ülést tartott, melyen dr. Wiesler, a stájer szállodások szövetségének elnöke az akció jelenlegi helyzetét ismertette.

Beszédében elmondotta, hogy a Szövetség Intézőbizottsága már két év óta beható munkásságot fejt ki abban az irányban, hogy a hallatlanul súlyos helyzetben levő szállodásiparon segítsen, illetve azt szanalja. E tárgyban a szövetségi kancellár megbízásából egy miniszteri tanácsos még 1931-ben más országokra vonatkozó adatokat gyűjtött s ezek alapján az Intézőbizottság határozott állást foglalt el az akkor tervezett módszer ellen. Csak midőn *Kamptisch képviselő útján az első szállodás bevonult a Nemzeti Tanácsba*, sikerült a szanalás tervének a kereskedelmi minisztert megnyerni.

A vele lefolytatott tízrendbeli tanácskozás során kezdett a helyzet kedvezően kialakulni, valamint a szállodásoknak az ország gazdasági helyzetében elfoglalt különleges helyzete jogalapul szolgált arra, hogy ezen ipar sorsára felfigyeljenek.

A szanalási-bizottság tehát ez év januárjában megkezdte munkáját és 830 kérdőívet bocsátott ki a válságos helyzetben levő szállodáknak azzal a célzattal, hogy amennyiben az üzem még életképes, sürgősen segítségükre siessen. Azonban nem csekély meglepődésükre eddig mindössze csak 228 érkezett vissza. Ezen sivár eredmény első sorban talán annak tulajdonítható, hogy egyesek az akció lényegét illetőleg téves felfogásban vannak, pedig úgy a hatóságok, mint a politikai pártok is pártállásra való tekintet nélkül a szállodások kívánóságait nagy megértéssel kezelik.

A magyar szeszérdekeltiségek az abstinens vasutasok ellen.

Mint ismeretes, a közelmúltban a MÁV kebelében „a vasutasok abstinens egyesülete“ alakult meg a prohibíciónak a vasutasság körében való terjesztése érdekében. E szervezkedés a magyar szeszérdekeltiségeket közelebről érintvén, azok egyesületközi szerve, a *Libertas*, az alkoholprohibició ellen alakult magyarországi egyesület a napokban külön beadványban fordult *Fabinyi* Tihamér kereskedelemügyi miniszterhez. A memorandum rámutat a magyar szeszérdekeltiségeket amúgy is sújtó súlyos gazdasági helyzetre és arra kéri a kereskedelemügyi minisztert, hogy a vasutasok ezen akciójával foglakozzék és hasson oda, hogy ez a mozgalom a mértékletesség határain túl ne terjedjék és a magyar szeszgazdaság érdekeit ne sértse. A szeszérde-

keltek nagy várakozással tekintenek a kereskedelemügyi miniszter állásfoglalása elé.

„Hiába szállították le a borfogyasztási adót.“

A főváros bizottsági ülésén hangoztatta ezt egy pár városatya, mondván, a városnak óriási a kára, a termelőnek pedig semmi haszna a borfogyasztási adó mérsékléséből. Álljunk meg ennél az állításnál egy kissé. A termelők igenis nyertek a fogyasztási adó leszállításából kifolyóan, mert már a must ár jóval magasabb volt 1932-ben, mint 1931-ben. A fogyasztó is jóval olcsóbban kapja ma a bort, mint az előző évben. *Ha valaki rosszul járt*, dacára annak, hogy a borfogyasztás belföldön emelkedett, az az *italmérő*, a vendéglős, a koresmáros. De miért éppen a boradó leszállításából elmaradt hasznot (amely még így is elég tetemes) fájlalják az urak?! Mi van a tejjel, kenyérral, hússal, kávéval, sörrel, a vilamos üzemmel, autóbusszal és még sok minden egyébbel. Ezekért adnak ellenszolgáltatást, de a borfogyasztási adóért semmit, az tisztára ajándék a kormány részéről. Ha mindenből olyan biztos jövedelme lenne a városnak, mint a borfogyasztási adóból, igen szerencsés lenne. *A többi jövedelmet kell helyesebben megfogni!* No de ez nem a mi feladatunk. Mi csupán azért szólalunk fel, nehogy a közvélemény hibás vágányra terelődjön.

A magyar kézművesipar talpraállítása.

A Mesterek Fiainak Országos Egyesülete az alábbi pályázatot tűzte ki:

„A magyar kézművesipar talpraállításának eszközei.“

A pályaműveket a magyar ipar reprezentánsaiból és az M. F. O. E. veztőségéből felkért zsüri bírálja el. A zsüri elnöke gróf *Hadik János* v. b. t. t. országyűlési képviselő, az M. F. O. E. tiszteletbeli elnöke.

A zsüri a legjobb 8 pályaművet az alábbi díjakkal jutalmazza:

I. díj	100.— pengő
II. díj	50.— pengő
III. díj	20.— pengő
IV. díj	15.— pengő
V—VI. díj	10—10.— pengő
VII—VIII. díj	elismerő oklevél.

A pályázat jelíges. Minden pályaműhöz lezárt boríték melléklendő, mely a pályázó nevét, foglalkozását és pontos lakcímét tartalmazza. A jelíget a borítékon is fel kell tüntetni. Pályázati határidő 1933 május hó 1. Beküldendő: a Mesterek Fiainak Országos Egyesülete központjában, VII, Károly király út 3/e. V. emelet 5.

A pályázatok feletti döntést az egyesület június havában megtartandó közgyűlésén nyilvánosan hirdetik ki.

A pályázaton résztvehet minden magyar kis- vagy kézművesiparos, aki 18. életévét betöltötte s a 35. évet nem haladta túl.

Az egyesület tagjai 50 fillér kezelési költséget és a legutolsó tagdíjfizetési nyugtát, nem egyesületi tagok 1 pengő kezelési költséget tartoznak mellékelni a pályázathoz, mely összeg levélbélyegben is mellékelhető.

Bármely további felvilágosítással a Mesterek Fiainak Országos Egyesülete központjában, VII, Károly körút 3/e. V. emelet 5. Telefon 33-4-86, minden nap a hivatalos órák alatt 1—2 óra között készséggel szolgálnak.

Lakbérlet gazdasági lehetetlenülése.

Felperes 1930-ban 3500 P évi bérért 5 évre vette bérbe budapesti lakását. Kéri, hogy *gazdasági lehetetlenülés* címén mondja ki a bíróság, a bérleti viszony azonnali megszűnését, miután az ő vagyoni és kereseti viszonyaiban és az általános gazdasági viszonyokban a szerződés kötése óta egyaránt lényeges változások állottak be s a lakberek a székesfőváros területén azóta jelentékenyen esökkentek.

A Budapesti Tábla mint felülvizsgálati bíróság arra jogosítja fel a felperest, hogy a kérdéses lakbérletet a határozatlan időre kötött bérletek rendes felmondására vonatkozó szabályai szerint felmondhassa. Az ítéletet a következőképpen indokolta:

Felperes — mint javára eső szempontot — az ő vagyoni kereseti viszonyaiban ez idő óta beállott hátrányos változásokat is figyelembe venni kérte. Ez a vitatása azonban nem helytálló, mert a bírói gyakorlatban általában elfogadott és követett jogszabály az, hogy pénzbeli szolgáltatásra irányuló vagyoni jogi szerződések alapján — amilyen a felperes kötelezettsége szempontjából a kereseti követelés alapjául szolgáló szerződés is — az adós fizetőképességéért véltenségre való tekintet nélkül felel és az adós fizetőképességének későbbi romlása önmagában véve a gazdasági lehetetlenülést nem valósítja meg. Következésképpen felperes sem hozhatja fel a szerződés felbontására, vagy tartalmának módosítására indokul azt, hogy a szerződéses bér fizetése változott vagyoni helyzetére való tekintettel nehézségekbe ütközik.

Alapul szolgálhat azonban a szerződéses kötelelem tartalmának módosítására az általános gazdasági viszonyokban a szerződéskötés ideje óta bekövetkezett és a székesfőváros területén lévő lakások bérének köztudomás szerint jelentékeny mérvű esökkenésében nyilvánuló mélyreható változás, melynek következtében felperes joggal panaszolja, hogy az általa 1935. október hó 31-ig változatlanul fizetni kötelezett 3.500 P bér a változott viszonyok között aránytalanul magas.

Okszerű a feltevés, hogy felperes a lakásbérek bekövetkezett jelentékeny esökkenésével nem számolt akkor, amikor 1930. év májusában 5 éven át változatlan 3.500 P bérösszeg fizetésére kötelezte magát. Megállapítható tehát, hogy *a szolgáltatásnak és az ellenszolgáltatásnak a felek által a szerződéskötéskor szem előtt tartott aránya az általános gazdasági viszonyok mélyreható változása következtében lényegesen megváltozott.*

Ennek következtében a kir. ítélőtábla indokoltnak látta a felperest eme megkötöttsége alól feloldani akként, hogy a határozott — 5 évi — időtartamra megkötött bérleti szerződést a székesfővárosi lakbérleti sza-

Tükör- és üvegcsiszolások

BURGER ANNA ÉS FIAI

Iroda: VIII., Stáhly u. 11. Tel.: 313-14. — Gyár: VII., Gizella út 53. Tel.: 960-01

sima és csiszolt tükrökben, csiszolt autóablakok, csorba poharak és üvegek csiszolását jutányos árban vállalja

Gondoljunk jövőnkre: lépünk be a nyugdíjgyűlésünkbe!

Weiszbrunn pincérügynökség, Budapest, VI., Teréz krt. 5.
Tel.: 20-3-76. — Minden szállodai, éttermi és kávéházi személyzet közvetítése helyben és vidékre.

bályrendeletek korlátai között bármikor felmondható határozatlan időre kötött bérleti szerződéssé alakította át.

Felperes ugyan a bérleti viszony azonnali megszüntetését kérte, ennek a kérelemnek azonban a kir. ítélőtábla nem adhatott helyt, mert az egyértelmű volna azaz, hogy az általános gazdasági viszonyokban beállott változás következményeit egyedül az alperes viselje, már pedig a méltányosság azt kívánja, hogy ezek alól a szerződő felek hibáján kívül beállott következmények alól a bérlő felperes sem teljesen, hanem csak azzal a korlátozással mentesüljön, hogy viszont másfelől alperes bérbeadónak megadassék a lehetőség arra, hogy a bérlet tárgyának megfelelő hasznosítása iránt idejében gondoskodhassék. (Bpesti Tábla, 7835—1932, Muzsnay 1932. XI. 26.)

A vendéglősök szikvízgyára

f. é. április hó 12-én, d. u. 4 órakor tartja alakuló ülését a Magyar Világ Étteremben (V., Vilmos császár út 68).

Fölvilágosításokkal szolgál *Ammer* János kartársunk (L., Etele tér 7.), akinél lehet részvény aláírás végett jelentkezni.

Mi ujság a borpiacon?

A borárak dacára annak, hogy a kereskedelem nem vásárol, némi árjavulás észlelhető. Az árak kistermelő-

HELLER SAJTOK IZLETESEK!

nél 1.2—1.3, uraságoknál 1.4 fillértől felfelé Malligand fokokként. Hegyi borok 45 fillértől felfelé. Kadarka és siller borok fogyófélben vannak.

Uj regény. Ma abban a korban élünk, amikor minden ember élete regény. A mai kor regényei azonban már nem romantikusak sem szentimentálisak, hanem az élet küzdelmeit tárja elénk. Tudjuk, hogy a regényhős élete mindig jobbra fordul és ezt vagy ő irányítja, vagy a szerencséje okozza. Talán e sorok olvasója életében is éppen most érkezett el az időpont, hogy saját akarataival és a szerencse közbejöttével jövőjét megalapozhassa. Legalkalmasabb módja ennek, ha a szerencséről közismert Török bankházban (Budapest, IV, Szervita tér 3.) osztálysorsjegyet vesz a nemsokára kezdődő új m. kir. osztálysorsjátékra. Török sorsjegyei az elért nyeregyeredmények folytán nagyon keresettek, ezért ajánlatos, ha a sorsjegy megrendelését vagy vásárlását mielőbb eszközli, mert a húzás már április 7-én kezdődik. Hivatalos árak: egész sorsjegy 24.— P, fél 12.— P, negyed 6.— P, nyolcad 3.— P.

Kartársak figyelmébe! Ha fogvájóra, papírszalvétákra, étlapra, kassablokkra (100 darab 4.— pengő több színben), légyapírra, táblára, krétára, szivacsra van szüksége, forduljon bizalommal **Merluszt Ödön** szaküzletéhez, ahol ezen cikkeket a legolcsóbb áron és kiváló minőségben szerezheti be.

— Ha betegség gyötri, arra legyen gondja, „Igmándival“ emésztését mindig rendben tartsa!

A Budapestvidéki kőszénbánya lerakatának képviselője, Geiszlinger úr, volt szállodás Magdolna u. 10. sz. sz. és brikettét plombált zsákokban díjtalanul szállít. Ajánljuk kartársaink figyelmébe olcsó árai mellett ezen céget.

Fuchs Oszkár közismerten megbízható pincérügynökségét (Rákóczi út 55. Tel. 32-4-59.) ezúton is ajánljuk kartársaink szives figyelmébe.

Kartársak! Felkérünk benneteket, hogy Zwack Unicumja gyanánt ne mérjete ki más italt se az UNICUM üvegből, se másfajta üvegből, mert az Unicum szó a Zwack likörgyár kizárólagos védjegyezett tulajdonát képezi és e néven csakis valódi áru hozható forgalomba. Ha a vendég Unicumot kér: adjatok neki valódi Unicumot, mert Unicum néven más keserűt nem szabad eladni se Zwack üvegből, se más üvegből.

EREDETI TOKAJI borokat csak az őstermelőnél vásároljon, olcsóbb, mint bárhol. — Ingyen kóstoló. — Budapest, VIII., József ucca 32. szám. Özv. dr. Tóth Elekné.

Szép, tartós, és így olcsó Wein és Társai lenszövőgyár

az a lendamaszt-asztalnému, ágynemű, törülköző, törölő, melyet nagyobb tételnel névbesszövással szállít:

Budafok, Gyár ucca 27—31. 6—96—00.
Budapest, V., Bálvány ucca 24. 2—24—86.

Drótkerítések, fonatok, ágybetétek és mindennemű e szakmába vágó drótmunkák **a legolcsóbb áron. Pontos kiszolgálás**
SOMOGYI ISTVÁN cégnél, Budapest, VII., Rottenbiller ucca 24. (Dohány uccai oldalon.)

Dorogvidéki szén és brikett salakmentes **Tüzifa** nagyban és kicsinyben a legolcsóbb napi áron. Díjtalan házhoz szállítás. — Budapestvidéki Kőszénbánya lerakata, GEISZLINGER volt szállodás, VIII, Magdolna u. 10. Telefon 32-3-50

„OMEGA“ elektrotechnikai és műszaki vállalat, Budapest, IX., Lónyai uca 46. Telefon: 87-4-66.
Elvállal: egyen- és váltóáramu motorok karbantartását és mindennemű hálózatok létesítését. Elektromos háztartási készülékek, gyengeáramu jelzőkészülékek és modern kirakatvilágítási berendezések felszerelését, javítását. Lakásvilágító estek felszerelése és tervezése.

Központi fűtés, szellőztetés és vízvezeték, egészségügyi berendezések, villanyszerelés, át-lakítások és javítások. Tervezések. **Bajza Sándor** és **Czrha Gyula** okl. gépészmérnökök Budapest, V., Falk Miksa uca 32. sz. — Telefon: 27-1-47.

Villamosvilágítási, erőátviteli és jelzőberendezések szerelése és raktára. — Izzólámpák és rádiók.
SZOMMER MIKLÓS, V., Honvéd uca 18. Telefon: 24-9-03.

NAGY IGNAC pincefelszerelési cikkek raktára
BUDAPEST, VII. KÁROLY KÖRÚT 9.
Ajánlja dúsan felszerelt raktárát, ú. m.: borszivattyúk, szűrőgépek, palackok, parafadugók cikkek stb.
TELEFON: J. 415-15.

20 éves cég.
Strenitzer Gyula vas-, rézbutor, sodrony ágybetét üzeme
Budapest, VIII. Hunyadi-u. 29. Tel. 31-0-92.
Mindennemű javítást, zománcozást, hegesztést a legolcsóbban vállalok.

Márványból épületburkolást, portálokat, vendéglői és buffet asztalokat minden színben a legolcsóbb árban készít **Kronemer Dávid** márványiparüzem, Budapest, X. kerület, Szállás uca 44. szám. ::-:: Telefon: 48-9-83.

Jélics Pál jég szekrény üzeme Budapest, VII. Kazinczy u. 6 b.
Készít és raktáron tart bor és italmérő asztalokat, pohárszékeket, sörapparátokat, háztartási- és egyéb jég szekrényeket, szétszedhető rendszerűeket is.
Minden e szakmába vágó javítás jutányosan!

ÁRVERÉS-ből kávéházi, vendéglői, irodai, üzleti berendezés, lakberendezési tárgyak, ebédlők, szőnyegek stb. legolcsóbb beszerzési forrása. Vesz és elad.
„MERKUR” BUTORÜZLET ÉS BERAKTÁROZÁS
BENDRE KÁROLY VIII., Mátyás tér 15. — TELEFON: 459-37.

Fővárosi Sörfőző R. T.
Fősör Maláta Pezsgő
és
Mátyás Király (világos)
sörkülönlegességei **mindenütt** kaphatók.

SIDOL fém-, ablak- és márványtisztításra a legalkalmasabb!
Götzl Lipót „Sidol” vegyitermékek gyára Rt.
Telefon: 96-6-86.

FEIN JENŐ
ü. v. pincérügynöksége, Budapest VII., Rákóczi út 80. Telf: J. 394-64. Szakképzett szállodai és vendéglői személyzetek elhelyező irodája. Óvadékképes főpincérek, szobaasszonyok közvetítése.

ZIMMER FERENC
HALKERESKEDELMI R.-T.

*
Budapest, Központi Vásárcsarnok. Tel.: A. 854-48
FIÓKÜZLETEK: V., Gróf Tisza István u. 10. Tel.: A. 816-79.
VII., Rákóczi út 90. Telefon: J. 304-84.
IRODA: VIII., Horánszky utca 19. I. em. Tel.: J. 335-39.

MATHEIDES DÁNIEL teherfuvarozási vállalata.
Bor, butor, kassza, zongora és mindennemű szállítás.
Budapest, VIII., Karpfenstein u. 19. Tel.: J. 35-1-50

JILEK M. BÉLA speciális ellenőrző pénztár javító.
Budapest, V., Honvéd u. 38. Telefon: 25-4-58
Pontos, lelki ismeretes munka.

Harmatvíz a Hungária lithiumos gyógyforrás szénsavval telített ásványvize **Megrendelhető: I., Gellért rakpart 1. sz. Telefon: Aut. 530-03**

Renováltassa kopott fa- és bőrbútorait, lambériát **»NOVAPOL«**-al univerzális fa- és bőrfesték és gyorspolitur. Azonnal szárad, szagtalan és tartós.
Kérdezze meg asztalosát és fényezőjét. Kapható minden festéküzletben

Pjontek János bádigos és szerelőmester, VIII., Röck Szilárd u. 35.
Elvállal mindennemű bádigos munkákat, gáz, vízvezeték és fürdőszoba felszerelési munkákat a **legolcsóbban, szakszerűen** és pontosan. Javításokat és épületkarbantartást vállal.

Tükörgyár Nedvesség-, álló-, csiszolt- és galván-tükrök jótállással törés ellen is. Hibás tükrök újraezüstözése galvanikus úton 5 évi jótállással. Ha nagy lényhatású tükörlámpáimat használja, 30% áramot takarít meg. Üvegcsiszolás, edzés, üvegezés és képkeretezés. **Ligeti László** üvegtechnikai műintézete, Budapest, VIII., József-u. 23. Telefon 32-1-08